

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Augustus' 21-dikén 1821.

P o r t u g a l l i a.

A' külső dolgokra ügyelő Minister Gróf Barbacena' történetét, mellyet röviden már említettünk, bővebben így írják-le a' Párisi Ujságok a' Lisbonából Julius' 18-dikán indúlt levelek után: —“

„Ferreire-Borges nevű Képviselő a' Cortesek' gyűlésében Jul. 16-dikán formszerűntvaló módon elvádolta ezen Ministert, az az, valóságos Vádoló-írást adott-be ellene a' gyűlés' Cancellariájába, melly írásnak foglalatra az, hogy ezen Minister a' Constitúziás Systema ellen fegyvert viselt, 's a' Constitúciónak első fundamentumaira csak nagyon későre 's akkor is csak mintegy kényszerítve esküdt-meg: 's még is most a' külső dolgokra ügyelő ministerséget viseli ezen terhes időkben; már 12 napja, hogy ezen hivatalában van, és még eddig az idegen Udvarok' Követeiknek, kik a' Lisbonai Udvarnál meghitelezettek vagynak, azt, hogy a' Király a' Constitúzióra megesküdt, 's hogy ő Felsége a' dolgok' új rendéhez függéssel viseltetik, tisztiképpen meg nem jelentette. — Egy más Képviselő pedig ugyan ezen ülésben 's ugyan ezen Minister ellen felállván, azt mondotta felölle, hogy az Országlószék' Ujságának megtiltotta az ő engedelmé nélkül a' Király' megérkezésének környülállásairól valamit kihirdetni. — A' gyűlés tehát mind ezekre nézve meghatározta, hogy a' Ministert maga' elejébe hívassa, a' ki azonnal megjelenvén,

ezen két kérdéseket intézte hozzá a' gyűlés' Elölülője: — 1) Megjelentette-e a' Lisbonában lakó idegen Követeinek azt, hogy a' Király oda Brasiliából vissza érkezett 's a' Constitúzióra megesküdt? — 2) Igaz-e az, hogy ő megtiltotta az Országlószék' Ujságának, hogy a' Király' megérkezéséről 's a' Constitúzióra lett megesküvéséről, az ő engedelmé nélkül a' maga' Ujságlevelébe semmit be ne tegyen? — A' Minister ezen kérdések között az elsőre azt felelte, hogy az olly Udvarok' itt lévő Ministereinél és Követeinél, kik a' Lisbonai Udvarnál meghitelezettek vagynak, ezen tárgyról már megtétette a' szükséges tiszti jelentést — a' mi pedig a' második kérdést illeti, ez eránt úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy, mivel ezen Ujság a' maga leveleibe némelykor nagyon gyáva tudósításokat is felvett, tehát ő (a' Minister) szükségesnek találta, ezen Ujságnak olly méltóságot adni, a' melly egy Ministeri Ujsághoz illik. — Az után azt kérdezte Ferreire Borges a' Ministertől, hogy micsoda idegen Követeik vagynak már nállok meghitelezettek, és kik nincsenek meghitelezettek? A' Minister úgy felelt: hogy a' Pruszsus és Dánus Követeik meghitelezettek; a' Spanyol Követ csak most adta-be meghitelező levelét; az Orosz, Ánglus, és Francia Követeik pedig még semmi meghiteleztetést nem kaptak Udvaraiktól. — Ezzel kivették a' Ministert a' gyűlésből ennek azon Titoknokjai, a' kik által oda bevezetett vala.

A' Királynak Lisbonába lett vissza-érkezésétől fogva a' Cortesek' gyűlésének Király ö Felsége eránt kimutatott magaviseletéért, általjában, illy békételenkedő eléadást adott-ki Párisban Aug. 4-dikén a' Gazette - de - France: —“

A' tegnapi Constitutionel, így szoll a' Gazette, felettébb való módon magasztalja a' Portugallus nemzetet azért, hogy miként fogadta a' maga Királyát, 's azt mondja ezen népről: „hogy illy rövid idő alatt mind azokkal a' Politikai „igasságokkal, mellyeket a' tapasztalás a' „szabad Státusokban nemzetiekké tett va- „la, nagyon megismerkedett. Minden e- „zen Országban kijövő Ujságlevelek ki- „mutatják azt a' nagy elmésséget, mellyel „ezen nemzet bír.“ — Valóban nem tagadhatni, hogy az a' nép, melly a' revolú- zciónak piaczára kiáll, nagyon jól kezdi azt, ha a' maga Királyának még azt az órát is elejébe szabja, a' mellyen néki a' maga Országába lejendő kiszállás megengedtetik; ha ötet arra kényszeríti, hogy azon Constitúzióra megesküdjék, a' melly még meg sincs készülve; ha ötet a' maga barátjaitól, tanácslóitól elválosztja, azért, hogy köztte, mint egy egyetlen személy 's egy revolúziós nemzet között, a' játékot annyival is könnyebbé tegye; — 's a' Portugallus Corteseknek ezen magavisele- te valóban megérdemli, hogy a' Constitu- tionel által magasztaltassék, mert ez, bü- nös is, gyáva is. Gyávaság, ha az ember Constitúzionális Országlást akar megfundálni, a' Királyi méltóságot meg- tagadni, ötet a' dolgok' természeti folya- matjával ellenkező állapotba helyheztenni, olly állapotba, a' melyhezképpest, vagy a' melly miatt, sem az ö egyenességébe nem bizhatni, sem az ö gyenge és elnyo- módott állapotjában, a' melyben minden eránta mutatódó hódolás meggyalázó csú-

folódás, eránta egyenességgel viseltetni, lehetetlen. Gyávaság azt kívánni, hogy a' Királyságnak a' maga része kiszabadtas- sék; mivelhogy az az Erő a' tulajdonkép- penvaló Ur és Fejedelem, melly a' töb- beknek a' magok részeit kiosztja; és ha a' Király sem nem Ur sem nem Fejede- lem, úgy semmi sem. Gyávaság minden principiumokat annyira megtagadni, hogy magatokat azzal a' jussal birni gondolják, hogy a' Királynak a' maga' részét ki- szabhassátok, és ezt olly csekély módon cselekszitek, hogy ö azt, titkos fentartás nélkül el ne fogadhassa. Ezen utolsó meg- jegyzés pedig Liberális embertől szármo- zott; mert mi ezt Lanjuinais Uról köl- tsönöztük. Gyávaság továbbá arra kénsze- riteni egy Királyt, hogy egy Lejendő Constitúzióra, előre megesküdjék; mert a' józan okosságnak legeggyűgyűbb ideáji tanitanak bennünket arra, hogy lehetet- lenség legyen helybehagyni valamit, a' mit nem esmerünk. Arra megeskünni, hogy mindent elfogadunk, a' mit vala- melly gyűlés csinálni fog, annyit tesz', hogy nem csak önn' hasznunkat, hanem önn' itéletünket is elesküszszük (vagy vi- lágosabban, hogy önn' hasznunk vagy önn' itéletünk ellen esküszünk - meg); an- nyit tesz', mint a' tanácskozási, követke- zésképpen az Országlási justól, az Or- száglót megfosztani; mert szabad tanács- kozás nélkül semmi Országlás nem gon- doltatható. Az a' gyűlés tehát, melly a' Királytól egy illy esküvést kívánt, ötet egy csupa passivus, szenvedő, álla- potra helyhezette; ötet nem csak Királ- lyi, hanem emberi méltóságából is kivet- kezette, minthogy megfosztotta azon ha- talomtól, hogy vizsgálódjék, az által, hogy arra kényszerítette, hogy valamit minden feltétel nélkül helybe hozzon. És ha ezen dolog valakinek is eszébe jut, hogy énynek lenni

lászana, arra kérjük, hogy jegyezze-meg, hogy e' csakugyan csupa igazság. Nem a' mi szavaink kegyetlenek azon Felséges Személyre nézve, a' ki illy kemény próbákra kitétetetik, hanem a' Lisbonai Cortesek. Az ök' azon Monarkha eránt bizonyított magokviselete, a' ki szereteti és békességi hajlandósággal tért vissza a' maga' népének kebelébe, felháborítja az elmét. Mi itt legkisebb tartózkodás nélkül minden egyenes gondolkodású, akár melly Politikai Religióra tartozó embereknek, lelkiismeretjekre apellálunk; e' nem olly mód, mint Franciaországban és Angliában a' Constitúciónak igaz barátjai, az alattvalók és Országlók között való állapotot elrendeltetni jónak tartják, 's kívánnák. Kérdezzétek meg a' Pitt' és Burke' árnyékaikat, és a' Parlamentumnak minden nagy embereit, és meg fogjátok hallani, hogy micsoda ítéletet fognak ök mondani a' Lisbonai Corteseknek elmésségéről 's micsoda nevet fognak annak adni. Nincsenek a' világon találtató minden nyelvekben olly szavak, mellyek által a' Királyra nézve a' Lisbonai Cortesek által behozatott dolgok' állapotját ki lehetne fejezni; mert minden nyelvekben, Királynak lenni annyit tesz, mint parancsolni (egy vagy más módon), nem pedig vakon engedelmeskedni; Király lenni, azt teszi, hogy valamelly népen országlani, nem pedig annak országlása alatt lenni; Fejedelem lenni pedig nem azt teszi, hogy a' mások akaratja alatt lenni, hanem másoknál feljebb állani, felsőbb lenni. A' Portugalliai Liberálisok által behozatott Országlási Egygyesület tehát, egyáltalában ellenkezik a' természettel. Ök a' Királyt és a' Népet, csudálatos, erőszakos, következőképpen azzal a' bizodalommal és szeretettel, melynek minnyájoknak egymás eránt fennálló körülállásaikkban uralkodni kel-

lene, egészen ellenkező állapotba helyeztették. A' dolgoknak illy állapotja nem azt bizonyítja, hogy Portugalliában valamelly szerencsés kifejtődések adták volna magokat elé a' dolgokban; a' társaságok tökéletesülése, 's a' népeknek boldogittatása semmi elemegetelest nem várhatnak a' dolgoknak illy hibás 's illy esztelen öszealkotásától; ezen Országtól minden nemes ember, minden szabadság' barátja, úgy elfordítja szemét, mind az undokságokkal teljes cselekedeteitől el szokta fordítani. Ezen nemzet mostanában nagyon szomorú nézőjáték gyanánt szolgál másoknak a' világ' theatrumán; a' tanító resultátumok pedig későbbre fognak következni. —

A' Constitutionel (így folytatja szavait a' Gazette), azon Czikkelyt, a' melly nekünk ezen eszmélődésekre alkalmaságot szolgáltatott, ekképpen rekeszti-be: —

„Ez a' derék Fejedelem, csak szívének sugallásaira 's az igazság' szavaira halgatván, örömmel elfogadja azon Constitúziót, a' melly mostanában fog vitatás alá vétettetni; 's a' (Portugallus) nemzet' sorában elől állván megerősítette és elősegéli minden kezébe adattatott Constitúziós eszközök által azon intézeteket, mellyeket a' Portugallus Törvényhozók a' Király' boldogságára nézve megtehetnek.“

Valóban nem tudhatjuk (ezek a' Gazette' eszmélődésének utolsó szavai), mi az ingerlőbb és bosszantóbb a' Constitutionelnek ezen kifejezéseiben: azon Fejedelem' dicsértetésébéli keserű Ironia-é, a' ki minden autoritásától megfosztatott; vagy pedig azok a' nagy hazugságok, mellyek a' felhozott periodusnak minden kifejezéseiben találhatók. Hamisság, hogy a' Portugalliai Király az igazság' szavára halgatott volna, akkor, midőn a' Portugalliai

'Constitúciónak igazságtalan és tyrannusi előfundamentumait elfogadta; ő ekkor csak az erőszak szavaira halgatott. Hamisság, hogy ő a' jövendőbeli Constitúziót örömmel fogadta volna el; örömmel csak azt fogadja-el az ember, a' mit jónak lenni megesmér; és az a' mód, a' mint magokat a' Cortesek eddig a' Király eránt viselték, nem sok jó jövendőt ígér néki illy kútfőből. Hamisság, hogy ő az ezen Constitúzióra lett megesküvéskor a' nemzet sorában elől állott volna. Sőt ellenben csak a' revolúciónak szekeréhez lánczolta magát, a' nélkül, hogy valamelly Hatalmasság által vezéreltethetne, vagy önnét hátra vonattathatna. Hamisság továbbá az is, hogy a' Király, a' Cortesek által elévettett minden intézeteket, minden kezében lévő Conslitúziós eszközök által elősegéll; mert nem hagyott a' Constitúzió az ő kezébe telyességgel semmi efféle eszközöket. Hamisság végezetre, hogy mind ezek az intézetek a' Királynak boldogittatására nézve tétettettek volna; ezek mind ő-ellene intéztettek; mind ezek az ő mindentől lejendő megfosztattatására 's az ő meggyengítettésére czéloznak. Egy Királynak, ki már bizonyos tekintetben minden autoritássától megfosztatott, azt mondani: Hogy ez az ő jóvára történik — egy olly gyáva csufolódás, melytől még az útonálló tolvaj is megkiméli legalább azt a' szegény útast, a' kit már minden vagyonától megfosztott.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Londoni Ministeri Kurirban ezek találtatnak a' Királynéről: — A' Királyné ugyan még meg nem halt, de jobbulás nélkül beteg. Belső részeinek gyuladás által követtett megdugulása miatt szenved. A' betegségéről Augustus' 4-dikén délben

kiadatott (és így a' legújabb) Orvosi jelentés e' volt: „Királyné ő Felsége ma reggeli 6 órától fogva mély álomba' merült; betegsége symtomáji, most is mind azok, a' mellyek eleinten voltak.“ — Most estve (ez a' tudósítás estve indúlt) ő Felségének ismét halálát hirdetik, de mi ezért még most nem vállalhatunk kezességet. Doktor Lushington (az a' törvényes személy, a' ki ma el nem távozott az ő Felsége' szobájából) most estve egy irást mutatott elé a' Fő Cancelláriusnál, a' melly szerént semmi reménség nem volt ő Felségének életben lehető megtartathatásához. Négy leg-hiresebb Orvos-Doktorok gyógyitják ő Felségét, kiknek neveik: Maton, Wawren, Holland, Ainslie, a' kik el nem távoznak ágya mellől. Aug. 3-dikán 4-szeri érvágás által 66 uncziányi vérét bocsátották - ki; heves ferdőkben is feresztették; 's végre eleven kényesöt is adtak-bé, a' melly leg utolsó orvosság az illy nemű nyavalyában, de semmi kívánt következését nem szemlélték. Mikor megmondták a' Királynénak, hogy halálos veszedelemben forog élete, minden megháborodás nélkül halgatta. Mindenben az Orvosi Kar' rendelései alá adta ugyan magát, hanem egyszer mind megmondta az Orvosoknak, hogy maga már minden orvosi segedelmet sikeretlennek tart.“

A' következőket is ezen Ministeri Kurir írja: — Midőn a' Király a' maga Irlandiába lett evezéseközben a' Spitheadi kikötőhely' öblibe megérkezvén, azon Kameel nevű szállító hajóra, melly a' Bonaparte' Udvarnokjait Szent Ilona szigetéről oda hozta, Keppel nevű Camerariusát 's még néhány bizott embereit által küldvén, Gróf Bertradnénak 's a' több útasoknak egészsége felől nagy lebecsátkozással tudakozást tétetett — 's azután a' Portsmouthi Kommandáns 12 evező - lapátos

csajkján a' Bonapartéhoz tartozott minden elékelőbb személyek a' szározra kiszállítottak, 's az ott készen várakozó szekerekre ülven, a' Szent György nevű vendégfogadóba vitették, a' hol Admirális Whitsied 's a' Felesége, több más tengeri tisztekkel együtt, kik között olyanok is találtak, kik az ő Szent Ilonára lett szállítatásukkor velük együtt a' Northumberland nevű lineahajón voltak, látogatásokra mentek. Az útasok mind mélygyászban vagynak; Gróf Bertrand nagyon kedvetlen. Az ő felesége azon füzfának, melly alatt Bonaparte eltemetve fekszik, néhány ágait, nagy fazakakba, mellyek ugyan azon füzfa alól vétetett földel töltek-meg, plántálván, 's ezek mind megfogánván, elhozta.

Az Irlandiai Ujságlevelék azon készületeknek leírásával voltak tele, mellyek ott mindenütt a' Királynak fogadtatására készítettnek. Mindenütt irták a' köszöntetésére való szerencsétetéseket is. A' Dublini Universitas olly vendégséggel készült megtisztelni ő Felségét, melly a' maga fényessége által minden eddig láttatott vendégségeket fellyül muljon. Julius' 30-dikán az egész Protestánsokból és Catholicusokból álló Dublini közönség öszszegyülekezvén azt határozta, hogy ő is egy nagy vendégség által tisztelje-meg a' Királyi Felséget, 's hogy a' vendégségnek elintézésére 30 Czerimoniamesterek nevezessenek-ki, még pedig olly intézettel, hogy a' 15 Protestánsokat a' Catholicus 's a' 15 Catholicusokat a' Protestans Polgárok nevezzék-ki.

Lincolnban a' salak-nép rút dolgot követett-el a' koronázás' napjának estvéjén; azon házba, hol a' város' elékelő polgárai vendégeskedtek, berontott, 's a' Polgármesternével együtt sok elékelő aszszonyságokkal ocsmányúl bánt, úgy hogy

végre a' csendességnek helyreálltathatása végett a' támodási Aktát fel kellett olvasztatni, 's fegyveres erőt kellett oda hivattatni. —

A' Királynak Irlandiába lett útnakindulása előtt Esterhazy ő Herczegsége vendégséget adván, abban a' Király, a' Yorki Herczeg és Wellington, Austriai Feldmarschalli formaruhában jelentek-meg.

Az Observer nevű Ujság arra a' szerencsés gondolatra jutott, hogy a' koronázási cerimoniákat réz-mettzetekkel és minden ott eléfordúlt környülállásokkal adják-ki. Két sűrű árkusra telt a' munka, 's két réz-mettzet találtak mellette — és hogy melly kapsi volt, meg lehet abból itélni, hogy 54,750 exemplárt avvagy 109,500 árkust adott-el belölle, árkussát 12 garasnál valamicskével drágábban adván. Az Országlószéknek is nagy hasznót hajtott belölle, minthogy 1825 font Sterlinget (csaknem 2000 forintot) kellett a' papirosnak megstenpeleztetésiért fizetni; 219 Rizma papiros ment-fel a' munkára.

A' Tunisi Dey nem régen, talám tavaly, egy nyostény Oroszlányt küldött az Ánglus Országlószéknek ajándékba, melly az Exeteri vadas kertben tartatik és arról nevezetes, hogy a' napokban megfijadván négy köjköt vetett.

Azon személyeknek neveik, a' kik Sz. Ilona szigetén a' Bonaparte Napoleon Udvarát tették 's most onnét Európába vissza érkeztek, ezek: Gróf Bertrand és Bertrandné, 's gyermekeik; Gróf Moutholon; Professor Antomarchi; Páter Vignoli; Marchand, Komornyik; Novarez és Novarezné; S. Denys és S. Denysné; Archambaud Lovászlegény; Pierron első Házi-Udvarmester; Courreau második Házi-Udvarmester; Bonge István a' Gróf Bertrand' szolgája; Chandellier, Szakács; két Chinai Szakácsok; Nichol, Oberster.

Mint ritkaság megérdemlette az Anglus levelekben a' megemlést, hogy Alsó-Kanadában Quebecktől nem messze Jun. 12-dikén olly menydörgés volt, 's a' jég olly nagyon hullott, hogy az ott közel, Montmerenci és Chaudiere nevű folyókban találató vizeséseknek rettentő zugásaikat nem lehetett hallani; 17 lóth nehézségű jégdarabok hullottak, 's az Abrahám nevű nagy térséget jégmezővé változtatták.

(Montmorenci nevű víz, 50 lábnyom szélességű 's 220 magosságú víz-esést formál, 's úgy öszszetörök az esés által, hogy alatt egy örökkévaló hózivatarinak látszik lenni — Chaudiere pedig 230 lábnyom szélességgel és 100 lábnyom magosságról esik lefelé. — Ezen Abrahám nevű térség arról nevezetes, hogy 1759-ben Sept. 13-kán itt esett-el a' Wolf nevű híres Anglus Generális.)

B e l g i u m.

A' Belgiumi Ujságok szerint nyolcz Camarás Urak, kik minnyájan az ügy nevezett Közönséges Rendek' gyűlése (a' Törvényhozó gyűlés') tagjai lévén, azon vetkedésekben, mellyek mostanság ezen gyűlésben eléfordúttak, az új finanzia Systemának bevételtetése ellen voksoltak, Camerariusi hivataljoktól felfüggesztetvén, ez nékiek illy jelentés által adatott tudtokra: „Egy, e' hónap' (Jul.) 16-dikán költ Királyi rendelés szerint, 's Király ö Felségének meghatározott parancsolatjára, szerencsém van Uram, arról tudósítani az Urat, hogy mostanság, továbbati rendelésig, az Urnak nem szabad az Udvarnál szolgálatot tenni.“

A' Stevenottéra, a' Vrai-Liberal Redaktorára, a' Brüsszeli Esküdtek' ítélőszéke Jul. 31-dikén olly ítéletet mondott, hogy 500 Frank birságot fizessen 's a' tör-

vénykezési költséget is megfizesse. A' bün, mellyel a' Státus' Prokurátora által vádoltatott, abban állott, hogy nem régen, midön a' támodás' csiráji egész Európában felelevenülni kezdtek vala, ö is a' támodásnak gerjesztésére czélzott volna.

H a n n o v e r a.

Innét ekképpen irtak Aug. 8-dikáról: „A' mi Kegyelmes Királyunk, a' ki Londonból Jul. 31-dikén Irlandia felé útnak indúlt, Aug. 8-dikán Dublinba érkezik, ott 29-dikiig akar maradni, Sept. 4-dikére Londonba vissza akar érkezni, 's 10-dikben ismét útnak indúl, hogy egy látogatás által a' Hannoverai lakosok' ohajtásának is eleget tegyen. Útját Brüsszelen és Frankfurton által veszi, 's 26-dikban ide érkezik.“

N o r v é g i a.

A' Király Julius' 29-dikén estvéli 6 órakor megérkezett és bemeneteli pompát tartott Christiania városába. Azon 6000 fegyveres emberek, kik itt ezen alkalmatosságra lógert formáltak, kettős sorba állottak, a' melly közt a' bemenetel esett. A' Királyi kastélyban a' Státustanács' tagjai 's az egyéb fő tisztviselők fogadták ö Felségét. — Julius' 30-dikán a' Státustanács 's egyéb Udvarnokok által körülvéttette a' Storhingen fogadta a' Király, a' melly in corpore, egész sereggel, jelent-meg ö Felsége előtt. Az Elölülő beszédet intézett ö Felségéhez, a' ki arra maga felelt. Váloszában ezen kifejezéseket jegyzették-meg: „Észak' népei soha sem köszöntöttek egy Fejedelmet is Jó nevezettel, a' ki erőtelen volt; és egy gyenge 's felelmes Princznek zászlóji alatt, a' fegyveres seregnek bizodalommal soha se' mar-

schiroztak az ellenség felé.“ — „Legyenek bizonyosok Uraságtok affelől, hogy az én boldogságom Norvégiának boldogságától elválhatatlan.“

(Ezen szó, Thing, régi nevezete Norvégiában minden olly nagy gyűlésnek, a' hol törvények készítettnek, Királyok választatnak, 's had és békesség határoztatnak 's t. Stor pedig nagyot, felségest tesz'. Innét Storlingnek nevezik Norvégiában még most is az Ország' Rendjeinek gyűlését, mint legfelsőbb gyűlézetet.)

Spanyol Ország.

Páter Zaldivárnak olly nagyon pártját fogják a' falukon, hogy még eddig semmi iparkodás által kézre nem kerithették az ellene kiküldetett fegyveresek, pedig azt, hogy ő és a' társai, ámbár egy időtől fogva csendesen láttattak viselni magokat, ezen csendesség' ideje alatt sem veszteglettek, mutatja az, hogy azon seregnek, mellyek az anti-revolúziós embereknek üldözéséből Cordovába visszahivatattak vala, Julius' 22-dikén estvéli 5 órakor hirtelen ismét parancsolatok kaptak, hogy a' támódók' üldözésére haladék nélkül induljanak - ki.

A' híres Abbate Minuchini Nápolyból Madridba érkezett, hol ötöt a' Barátok 's Atyafiak (Bruderek), mint elsőt azok közül, kik a' magok hazájokban a' revolúzió' zászlóját felemelték vala, nagy elragadtatással fogadták. — Pepe Wilhelm pedig elútozott Madridból Lisbonába. Utjában a' Portugallus szélen 5 úttolvajok megtámodták 's minden pénzétől megfosztották: hanem meghatározták a' Portugallus Cortes - k, hogy segedelemmel viseltessenek hozzá, 's kárát is vissza fordítsák.

Francia Ország.

A' Párisból Augustus' 10-dikén indult Ujságlevelek szerint, az Angliai Királyné 7-dikben estvéli 10 órakor meghalálozott.

Pruszia.

Azon Egygyezést, melly a' Pápa és Pruszia között az utolsónak Státusaiban helyreállittandó Érsekségekre 's Püspökségekre nézve már megerössített, közlik a' közönséges levelek. Niebuhr Titkos Státustanácsos Ur küldetett volt Berlinből Romába, 's ő intézte vala el eleintém azon Alkut, mellyet Státus - Cancellarius Hardenberg Herczeg az után, Romában való tartózkodása alatt végre hajtott, 's a' mellyet a' Király is egész kiterjedésében megerössített. Ezen Alkúnak foglalata szerint a' Pruszsiai Státusokban két Érsekségek 's hat Püspökségek állittatnak - fel, úgy mint: a' napnyugotra fekvő tartományokra nézve a' Koloniai Érsekség a' Münsteri, Trieri, és Paderbornai Püspökségekkel, 's a' napkeletiekben a' Gnéseni 's Poseni Érsekség a' Bresloui, Ermlandi és Kulmi Püspökségekkel. A' mi az Érsekek, Püspökök, Káptalanok, 's Püspöki tisztek' jövedelmeit illeti, ezeránt is gondoskodott Király ő Felsége, 's erről való akaratját illy kegyelmes kifejezések által méltóztatott kinyilatkoztatni: „Azt akarom, hogy illendő, nem mértékfelettváló, de nem is fősvény gondoskodás legyen reájok.“ — Ehez képest a' két Érseknek 's a' Breszloui Püspöknek esztendőnként 12,000 Rénusi Thallérok rendeltettek — 's a' többi Püspököknek Normaszérent való jövedelmeik, szabad lakáson kívül, 8000 R. Thallérokra határozattak. Ehez képest való mérsékléssel intéztetett el a' több fő papoknak, Felszentelt Püspö-

köknek, Püspöki Vikáriusoknak 's egyéb Káptalani Személyeknek jövedelme is. A' Káptalanok állanak: Praepostból, Dékányból, részint 8 részint 10 Valóságos, 's 4 vagy 6 Honorarius tagokból, kik mellé 8 Vikáriusok adattatnak, 's a' Püspöki Egyházakhoz tartozó Szolgákból. A' Praelátusok jövedelme 2000 R. Thallértól fogva lefelé 1400-zig, a' Kánonok Uraké 1200-tól fogva lefelé 800-zig határoztatott. Ezeken alól vagynak a' Honorarius Kánonokok 's Vikáriusok. A' papi fizetésekre mind ingatlan jószágjövedelmek szabattattak - ki.

A' maga Romában lévő Követjét Titkos Tanácsos Niebuhr Urat a' tölgyfa-leveles második Classisú Veres Sas Rendczimerrel ajándékozta - meg a' Pruszsus Királly.

Ugyan ezen Királlyi Felség az itt következő Austriai, szép érdemekkel ékeskedő, fő rangú Tiszt Urakat is Rendczimerrel tisztelte - meg, úgy mint: Lovasság' Generálisát Báró Frimont Urat a' Veres Sas első Classisú, General Májor Geppert Urat ugyan azon Rendnek második Classisú, Hrabowszky és Saalhausen Oberster Urakat, 's a' Lovasság' Generálisa Báró Frimont Ur Szárny-Adjutánsát Májor Gróf Bellegarde Urat, a' Katonai Érdem-Rendczimerrel.

B é c s.

Itt csak nem példátlan égi háborút értünk e' hónap' 13 - dikára virradó éjjel. Már estvéli 10 - zedfél órakor elborították vala a' fejünk felett lévő levegőt a' rettenő setét fellegek, a' mellyek délről emelkedtek - fel; de a' mellyek nem soká elenyésztek — hanem éjfél tájban másod-

versbéli, az elsőnél sokkal setétebb 's retentőbb fellegetek borították - el a' városunk felett lévő levegőt, a' mellyekből végezetre egy óra után valami egy fertályal olly kettős csattanás jött - ki, a' milyenre az itt most élő emberek nem emlékeznek, 's az égi tűz, mind kétszeri megvillámlásra a' Schottenfeld nevű külső városban lévő Sz. Lőrincz templomára szállott - le. Az első a' harangozóház' ablaka alatt a' toronyház' ablakán menvébe, mint hozzá lehet vetni, a' templom' vasajtójánál enyészett - el a' folyasónak különbözőkülömb részeiben való tekervényes futkosás után. Sokkal veszedelmesebb úton futkosott a' csak kevés szempillantatok múlva a' másik után következtet vilámlásnak beütése, minthogy a' Plébánusnak a' templom' falával éppen összeérő házának fedelén ütött - be, 's minekutánna a' papi ház' ablakát 's a' szobában sok üveg (fedő) harangokat 's gipsz képeket összetört, egy könyves almáriumot szeszaggatott, 's a' szoba' pádimentumát 's a' szobában találtató minden holmikat, azzal a' vakolással, mellyet maga (ezen menkö) a' szoba' boltozatjáról levert, befedte, végre a' szobában okozott puska - por gözzel a' Plébánus Urat csak nem megfullasztotta, a' melly gyanithatóképpen csak azért nem történt - meg, hogy a' Tisztelt Ur olly elmebéli jelenlévőséggel birt, hogy a' folyasóra kiszolgáló szobaajtót hirtelenséggel kinyitotta 's az által a' gőznek útát csinált, ezen házból a' hátulsó ablakon ki a' házi csengetjü drótján végig, 's végre a' pinzébe vette - le az útját a' menykö, a' hol elenyészett. A' Plébánuson különben semmi sérelmet nem ejtett.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.

(Am rothen Thurn im Müller'schen Kunst - Gallerie - Gebäude Nro. 648).